

**ADEKWATNOŚĆ
KAPITAŁOWA BANKU BGŻ¹
STAN NA 31 GRUDNIA 2014**

WARSZAWA 2015

---

¹ Od dnia 30 kwietnia 2015 roku Bank działa pod firmą Bank BGŻ BNP Paribas S.A.

SPIS TREŚCI

A. WPROWADZENIE	3
B. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	3
B1. PRZEPIŃYW INFORMACJI W RAMACH SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	3
B2. RYZYKO KREDYTOWE	4
B3. RYZYKO RYNKOWE	6
B4. RYZYKO KRAJU I KONTRAHENTA	9
B5. RYZYKO OPERACYJNE	11
C. FUNDUSZE WŁASNE	13
D. PRZESTRZEGANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	14
D1. METODA OCENY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	14
D2. WSPÓŁCZYNNIK ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	15
D3. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA	16
D4. WSKAŹNIK DŹWIGNI	18
E. WEWNĘTRZNE WYMOGI KAPITAŁOWE – KAPITAŁ EKONOMICZNY	19
F. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	21
G. RYZYKO RYNKOWE	25
H. RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA	26
I. RYZYKO OPERACYJNE	28
J. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM	29
K. POLITYKA WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE	29
L. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	34

A. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 111 a. ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.) oraz zgodnie z uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego nr 385/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. z późniejszymi zmianami w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF Nr 8, poz. 39, z późn. zm.), a także zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. (dalej Bank lub Bank BGŻ), zobowiązany jest ogłaszać w sposób ogólnie dostępny informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, które dotyczą adekwatności kapitałowej, z wyłączeniem informacji nieistotnych oraz informacji, których ujawnienie może mieć niekorzystny wpływ na pozycję Banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną. Wszystkie wartości podane w raporcie przedstawione zostały na najwyższym krajowym poziomie konsolidacji grupy. Bank zobowiązany jest również do ujawniania informacji związanych z pozycjami sekurytyzacyjnymi, jednak wg stanu na 31 grudnia 2014 Bank takich pozycji nie posiadał.

Bank podaje do wiadomości publicznej także informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Bank BGŻ jest bankiem dominującym w grupie kapitałowej BGŻ S.A.. Grupa kapitałowa Banku wg stanu na koniec 2014 r. obejmowała Bank BGŻ oraz Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus sp. z o.o., który nie ma istotnego wpływu na sytuację finansową i pozycję kapitałową Banku BGŻ. Na dzień 31 grudnia 2014 r. Bank posiadał należność wymagalną od BFN Actus w kwocie 36,9 mln zł. Wszystkie jednostki zależne zostały objęte konsolidacją na dzień 31 grudnia 2014 r.

Tab. Jednostki zależne objęte pełną konsolidacją – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

nazwa spółki	kapitał podstawowy (tys. PLN)	udział w kapitale podstawowym (%)	przedmiot działalności
BFN Actus Sp. z o.o	1 510	100%	zakup i sprzedaż nieruchomości
razem	1 510	100%	

B. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

B1. PRZEPLÝW INFORMACJI W RAMACH SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Stosowane przez Bank systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka. Zarząd Banku BGŻ w cyklu rocznym określa proponowany poziom apetytu na ryzyko. Regularnie (kwartalnie) Zarząd Banku BGŻ jest informowany o poziomie kapitału ekonomicznego i regulacyjnego wymogu kapitałowego w relacji do wielkości planowanych oraz o zmianach w wysokości i przyczynach zmian w poziomie kapitału ekonomicznego dla Banku BGŻ, a także o aktualnym poziomie ryzyka kredytowego oraz wykorzystaniu limitów. Operacyjnie (na bazie miesięcznej) monitoring, analiza zmian i opracowywanie rekomendacji dotyczących zarządzania ryzykiem realizowane jest w ramach Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku. Nadrzędnym celem Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem

Banku jest wspieranie Zarządu Banku BGŻ w realizacji strategicznych celów Banku BGŻ, poprzez podejmowanie decyzji dotyczących apetytu na ryzyko, polityki biznesowej oraz struktury bilansu Banku BGŻ, które to decyzje determinują stały i bezpieczny wzrost bilansu i zysków Banku BGŻ biorąc pod uwagę bieżące i przewidywane ograniczenia związane z sytuacją rynkową, dostępną wielkością kapitału i źródeł finansowania. Wsparcie prac Komitetu jest udzielane przez pięć Podkomitetów: Podkomitet ds. Płynności, Podkomitet ds. Ryzyka Operacyjnego i Zgodności oraz Przeciwdziałania Nadużyciom, Podkomitet ds. Produktów, Podkomitet ds. Polityki Kredytowej, Monitoringu i Kontroli, Podkomitet ds. Etycznych. Celem posiedzeń Podkomitetów jest analizowanie i zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym w tym podejmowanie decyzji w ramach kompetencji, przygotowanie, przedyskutowanie i wstępne uzgodnienie projektów polityk zarządzania ryzykami i modeli ryzyka.

B2. RYZYKO KREDYTOWE

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym

Do podstawowych celów polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku BGŻ należy właściwa identyfikacja i pomiar ryzyka kredytowego, zapewniające bezpieczny przebieg procesu kredytowego, w tym odpowiednie zasady monitorowania oraz skuteczne zarządzanie strukturą i jakością portfela kredytowego Banku. Elementami polityki zarządzania ryzykiem kredytowym są w szczególności zasady dotyczące kształtowania warunków transakcji kredytowych, zarządzania ryzykiem portfelowym oraz dotyczące zabezpieczania transakcji kredytowych, a także apetyt na ryzyko kredytowe. Apetyt na ryzyko kredytowe odzwierciedla poziom ryzyka kredytowego, który Bank planuje i akceptuje w związku z realizowaną strategią biznesową. Apetyt na ryzyko kredytowe określany jest poprzez zestaw miar ryzyka (Key Risk Indicators) w podziale na: sektory gospodarki, produkty, linie biznesowe oraz grupy (segmenty) klientów. Szczegółowe miary i limity ryzyka, stanowiące rozszerzenie limitów określonych w Apetycie na ryzyko określone zostały w odrębnych dokumentach:

- 1) „Kluczowe limity ryzyka kredytowego i struktura kontroli w Banku BGŻ”,
- 2) „Limity koncentracji zaangażowań w Banku BGŻ”

Zarówno polityka zarządzania ryzykiem kredytowym, apetyt na ryzyko kredytowe jak również narzędzia wykorzystywane do ich realizacji są zatwierdzane przez Zarząd Banku BGŻ.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem kredytowym

W celu zapewnienia efektywnej realizacji zadań z obszaru zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku BGŻ powołano Komitet Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku, w ramach którego działa m.in. Podkomitet ds. Polityki Kredytowej, Monitoringu i Kontroli oraz wyodrębnione zostały obszary zarządzania - Obszar Ryzyka Systemowego i Obszar Analiz i Decyzji Kredytowych, w ramach których funkcjonują komórki organizacyjne odpowiedzialne m.in. za:

- kalkulację kapitału wewnętrznego oraz utraty wartości aktywów finansowych,
- politykę, procedury, metodologię oraz monitoring portfela kredytowego,
- ocenę ryzyka kredytowego i monitorowanie transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym,
- administrację kredytową i dokumentację kredytową,
- merytoryczne wsparcie dla pracowników jednostek sprzedażowych w odniesieniu do zagadnień z zakresu ryzyka kredytowego.

Wyspecjalizowane komórki organizacyjne odpowiadają za restrukturyzację i windykację należności kredytowych.

W strukturze organizacyjnej regionalnych jednostek organizacyjnych Banku wyodrębniony jest Pion Ryzyka, odpowiedzialny za stosowanie i realizację w regionach zasad oraz celów z zakresu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

W celu sprawnego zarządzania ryzykiem w Banku wdrożony został system informacji zarządczej dotyczącej jakości portfela kredytowego. W oparciu o dane z Hurtowi Danych i systemów transakcyjnych sporządzane są miesięczne, kwartalne i półroczne raporty na temat jakości portfela kredytowego biorąc pod uwagę:

- strukturę produktową, ze szczególnym uwzględnieniem ekspozycji finansujących nieruchomości,
- strukturę linii biznesowych,
- strukturę terminową,
- strukturę walutową,
- strukturę zabezpieczeń,
- strukturę branżową,
- jakość poszczególnych produktów / segmentów (w tym skala opóźnień, poziomy migracji pomiędzy klasami opóźnień, analiza vintage, wskaźniki PD i LGD,
- poziom odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych,
- poziom odpisów w straty Banku,
- wyniki procesów monitorowania i windykacji,
- odstępstwa od polityki,
- poziom wskaźnika LtV.

Ponadto Bank regularnie monitoruje limity koncentracji, kalkuluje wartość rezerw oraz wylicza wymóg kapitałowy.

Do podstawowych narzędzi wspomagających proces zarządzania ryzykiem kredytowym należą:

- limity kredytowe wyznaczające maksymalny poziom dopuszczalnego zaangażowania kredytowego dla poszczególnych szczebli decyzyjnych,
- metodyki badania sytuacji ekonomiczno-finansowej pojedynczych klientów,
- systemy ratingowe i scoringowe,
- system monitorowania ekspozycji Banku,
- aplikację do kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych,
- wskaźnik RAROC (skorygowana o ryzyko rentowność kapitału),
- model Risk Based Pricing.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategię i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka

Zasady wyceny, ustanawiania i monitorowania zabezpieczeń kredytowych są określone w regulacjach wewnętrznych Banku BGŻ i mają na celu zapewnić:

- równorzędną pozycję Banku BGŻ w odniesieniu do innych podmiotów finansujących klienta,

- określanie wartości zabezpieczenia rzeczowego na podstawie jego wartości rynkowej, w tym wykorzystywanie wycen niezależnych rzeczoznawców majątkowych dla potrzeb ustalenia wartości nieruchomości stanowiących przedmiot zabezpieczenia hipotecznego,
- monitorowanie i aktualizację wartości zabezpieczenia w całym okresie kredytowania oraz zarządzanie adekwatnością zabezpieczenia hipotecznego poprzez wyznaczania wskaźnika LtV.

Szczegółowe regulacje wewnętrzne, w tym stosowane w Banku wzory umów w sprawie zabezpieczeń, zapewniają formalną poprawność ustanawianych zabezpieczeń, w tym możliwość realizacji procedur przymusowego dochodzenia należności Banku BGŻ.

B3. RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko rynkowe obejmuje ryzyko walutowe, stopy procentowej, cenowe, zmienności i korelacji. Występowanie ryzyka rynkowego jest nieodłączną cechą księgi handlowej, gdzie stanowi główny cel prowadzenia tejże księgi, ale występuje również w księdze bankowej jako efekt oferowania klientom produktów w różnych walutach, z różnymi terminami zapadalności i rodzajami oprocentowania.

Ryzyko stóp procentowych to w głównej mierze ryzyko związane z niedopasowaniem pomiędzy terminami zmian oprocentowania aktywów i pasywów Banku, ale również ryzyko zmian kształtu krzywej dochodowości, wpływające bezpośrednio na wartość bieżących i przyszłych przepływów finansowych – wyceny do wartości godziwej i strumieni odsetkowych – i w konsekwencji na wartość godziwą kapitału netto Banku; oraz ryzyko bazy, wynikające ze stosowania nierynkowych stawek referencyjnych do ustalania oprocentowania wybranych produktów.

Ryzyko cenowe, związane jest z możliwością poniesienia przez Bank strat w wyniku zmiany rynkowej ceny instrumentów, które są notowane na zorganizowanym rynku finansowym, w szczególności dotyczy to kapitałowych i dłużnych papierów wartościowych. Na rynkową wartość takich papierów wartościowych wpływ ma nie tylko poziom rynkowych stóp procentowych, ale także sposób organizacji rynku, jego płynność i ocena ryzyka specyficznego (kredytowego) związanego z emitentem.

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych wyrażonych w walutach obcych lub do nich indeksowanych, następujące w wyniku zmiany rynkowych kursów wymiany walutowej.

Ryzyko zmienności i korelacji wyraża się poprzez niestabilność rynku finansowego, którego zmienność podlega okresowym fluktuacjom w wyniku czynników wewnętrznych, jak popyt i podaż na określone typy instrumentów czy ryzyka, jak również zewnętrznych, związanych z sytuacją polityczno-ekonomiczną i uregulowaniami prawnymi. Ryzyko zmienności, rozumianej jako punktu odniesienia transakcji opcyjnych, jest wyeliminowane w Banku BGŻ poprzez strategię zawierania tych transakcji wyłącznie na zasadzie *back-to-back*. Ryzyko korelacji odnosi się do nietrwałości kierunku i siły powiązań między poszczególnymi czynnikami ryzyka, w szczególności prowadzącej do nieefektywności zabezpieczeń i zmiany profilu ryzyka.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem

Bank BGŻ, będąc bankiem uniwersalnym, zawiera transakcje z klientami detalicznymi, podmiotami gospodarczymi, jednostkami publicznymi i budżetowymi, instytucjami finansowymi niebankowymi i z innymi bankami. Oprócz produktów typowo bankowych (kredyty i depozyty), oferuje również usługi

pośrednictwa w zawieraniu transakcji rynku międzybankowego oraz, w ograniczonym zakresie, prowadzi portfel pozycji o charakterze inwestycyjnym i spekulacyjnym.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i metody ewidencji księgowej, Bank BGŻ przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, dopuszczalną wielkość, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, mierzenia, limitowania i raportowania ryzyka. Dokumenty te są zgodne z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) i standardami Komitetu Bazylejskiego ds. Nadzoru Bankowego. Dodatkowo Bank wyznacza apetyty na ryzyko akceptowane przez Radę Nadzorczą, stanowiące maksymalny tolerowany poziom ryzyka, związany z realizowaniem określonej działalności na rynkach finansowych. Mają one charakter globalny i kierunkowy .

W skład księgi bankowej Banku wchodzi dwa portfele: ALM i Money Market. Pozycje ALM obejmują produkty depozytowo-kredytowe replikowane z wykorzystaniem systemu Transferowej Ceny Funduszy, pozycje bezodsetkowe (kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne i prawne, podatki i rezerwy, bieżący wynik), portfel inwestycyjny utrzymywany w celu bezpiecznego lokowania kapitału, emisje własnych obligacji, długoterminowe pożyczki i instrumenty pochodne (wykorzystywane do zarządzania strukturalnym ryzykiem stopy procentowej). Portfel Money Market jest związany z zarządzaniem bieżącą płynnością banku (rachunek bieżący w NBP, depozyty międzybankowe, płynne papiery dłużne, IRS/CIRS/OIS i FX swap). Polityką Banku BGŻ w zakresie księgi bankowej jest osiąganie dodatkowych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego, poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka i w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Księga handlowa ma z kolei charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów rynków finansowych klientom korporacyjnym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank może generować przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych, stóp procentowych, cen papierów dłużnych itp.), przy zachowaniu ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Do księgi handlowej zaliczana jest również łączna bilansowa i pozabilansowa pozycja walutowa Banku. Zgodnie z przyjętą polityką ryzyka, Bank BGŻ nie angażuje się w działalność handlową ryzykiem kredytowym (np. CDS, ABS, korporacyjne obligacje oceniane poniżej ratingu Polski i/lub z wbudowanymi opcjami i/lub niestandardowym indeksem oprocentowania); nie prowadzi również portfela pozycji w instrumentach opcyjnych.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza zatwierdza poziom apetytu na ryzyko finansowe, Zarząd Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy, określa akceptowalny oraz zgodny z apetytem na ryzyko profil ryzyka poprzez dystrybucję dostępnego kapitału na poszczególne linie biznesowe, który dalej, w postaci limitów ryzyka, jest przypisywany do ksiąg przez Komitet Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku (KZRiBB), działający z upoważnienia Zarządu.

Za operacyjnie, bieżące zarządzanie pozycjami księgi handlowej odpowiada Departament Rynków Finansowych. Pozycje księgi bankowej (portfel ALM i portfel Money Market) są przypisane do Biura

Zarządzania Aktywami i Pasywami. Za pomiar i raportowanie ekspozycji na ryzyko oraz przekroczeń limitów, niezależną wycenę i kalkulację wyniku zarządczego, ewidencję księgową i rozliczanie transakcji odpowiadają odrębne komórki organizacyjne, podległe członkom Zarządu Banku nadzorującym Obszary Finansów, Ryzyka, IT oraz Operacji. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny – zależnie od rodzaju limitu (jego „ważności”) i typu przekroczenia (techniczne, nieznaczne, znaczne) jest on umiejscowiony na poziomie od dyrektora jednostki monitorującej poziom ryzyka, po członka Zarządu nadzorującego Obszar Ryzyka, finalna akceptacja należy do kompetencji KZRiBB.

Zakres i rodzaj systemów pomiaru i raportowania ryzyka

Głównymi miarami ryzyka, które Bank wykorzystuje do zarządzania ekspozycją księgi bankowej są luki stopy procentowej: przeszacowania (ang. repricing gap) i wrażliwości (ang. delta gap), wskazujące na wielkość i rozkład w czasie niedopasowań odpowiednio: terminów zmiany oprocentowania i wrażliwości aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych. W oparciu o te informacje, Bank analizuje i limituje: wrażliwość wyniku odsetkowego Banku na przesunięcie krzywych stóp procentowych (ang. *Interest at Risk*) oraz wrażliwość wartości bieżącej kapitału netto Banku na zmianę rynkowych stóp procentowych (ang. *Equity at Risk*). Ograniczeniom podlegają również takie parametry, jak typy dopuszczonych instrumentów, waluty, maksymalne zapadalności i dopuszczalne minimalne ratingi papierów dłużnych dla wyodrębnionych części księgi bankowej.

Monitoringowi podlega również kwota wartości zagrożonej (Value at Risk) dla portfela Money Market, uzupełniona o testy warunków skrajnych (ang. Stress Tests), obejmujące zdarzenia wykraczające poza statystycznie przewidywaną zmienność rynku. Dla księgi bankowej prowadzone są również analizy scenariuszowe, mające na celu określenie poziomu ryzyka związanego z ryzykiem bazowym w księdze bankowej.

System cen transferowych, stanowiący źródło informacji o profilu ryzyka generowanego przez podstawową działalność Banku BGŻ, oparty jest o mechanizm replikacji działający w trybie dziennym na poziomie pojedynczej transakcji. W przypadku produktów opartych o stawki rynkowe (np. WIBOR, LIBOR) lub o stałym oprocentowaniu, profil ten jest odzwierciedlany wprost na podstawie ww. rodzaju stawki lub terminu zapadalności. W przypadku produktów o nieustalonym profilu zapadalności / wymagalności (rachunki bieżące, kredyty w rachunku bieżącym) lub takich, których oprocentowanie zmienia się arbitralnie (np. decyzją Zarządu Banku) lub nie jest bezpośrednio powiązane ze stawkami rynkowymi (np. jest oparte o średnią stawkę rynkową lub stopę redyskonta weksli NBP), jak również w przypadku kredytów wymagalnych; Bank BGŻ stosuje portfele replikujące, które w najbardziej wierny sposób starają się odzwierciedlić profil ryzyka stopy procentowej, przez wyodrębnienie tzw. części fluktuującej, której przypisany jest najczęściej termin O/N i części osadowej: ta zależnie od produktu, może przyjmować różne terminy zapadalności, np. dla rachunków bieżących jest to 12 rocznych depozytów, zapadających i odnawiających się w kolejnych miesiącach. Pozostałym produktom przypisuje się najczęściej stawki miesięczne, co odzwierciedla ich korelację ze zmianami stawek NBP przez Radę Polityki Pieniężnej, lub zgodnie z faktycznym rozkładem harmonogramów odsetkowych transakcji.

Poziom ryzyka w księdze handlowej oraz w portfelu Money Market jest określany za pomocą wartości zagrożonej (ang. *Value at Risk*, VaR, stosowana jest metoda parametryczna z ważeniem wykładniczym i korektą o kurtozę, poziom ufności 99%, 1-dniowy okres utrzymania przypadku księgi handlowej i 1-miesięczny dla portfela Money Market), limitowanej wg stanu na koniec dnia i osobno w ciągu dnia. Dodatkowymi rodzajami limitów ryzyka rynkowego są limity wrażliwości (delta/BPV), limity otwartych

pozycji, limity typu *stop-loss* oraz limity strat w ramach testów warunków skrajnych, opartych zarówno na scenariuszach teoretycznych jak i historycznych. Ograniczeniu podlegają również terminy zapadalności zawieranych transakcji, rodzaj dopuszczonych instrumentów finansowych oraz walut, na których mogą być prowadzone operacje rynku finansowego.

Bieżące raporty dot. ryzyka rynkowego w księdze handlowej i bankowej są przygotowywane w każdym dniu roboczym i dystrybuowane do osób bezpośrednio zarządzających tym ryzykiem, ich przełożonych oraz członków Zarządu Banku BGŻ. Okresowe raporty miesięczne, kwartalne i roczne (dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku, Zarządu Banku i Rady Nadzorczej) prezentują analizę i wyjaśnienie przyczyn zaobserwowanych w tych okresach trendów w rozbiciu na poszczególne typy ryzyka i księgi / portfele oraz ewentualne sugestie dotyczące kroków, jakie Bank powinien podjąć w celu ograniczenia lub zmiany profilu ryzyka.

B4. RYZYKO KRAJU I KONTRAHENTA

Ryzyko kredytowe kontrahenta i ryzyko kraju rozumiane są jako ryzyko poniesienia przez Bank straty w wyniku niespłacenia lub zwiększenia się prawdopodobieństwa niespłacenia przez kontrahenta części lub całości zobowiązań, w wyniku pogorszenia się jego sytuacji finansowej, niekorzystnej zmiany czynników rynkowych lub makroekonomicznych wpływających na wielkość jego zobowiązań wobec Banku czy ograniczeń związanych z pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej lub zmian w otoczeniu prawnym i politycznym kraju pochodzenia kontrahenta.

Ryzyko kontrahenta tu omawiane dotyczy transakcji rynku finansowego: lokat, kupna i sprzedaży papierów wartościowych, natychmiastowych transakcji walutowych i instrumentów pochodnych.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem

Polityką Banku w zakresie ryzyka kraju i kontrahenta jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia sytuacji, w której Bank ponosi znaczące straty z tytułu niespłacenia przez kontrahenta całości lub części zobowiązań, w wyniku wysokiej koncentracji zaangażowań wobec pojedynczego lub grupy powiązanych kontrahentów.

W zakresie kontrahentów finansowych, polityką Banku jest koncentrowanie się na współpracy z instytucjami posiadającymi ratingi ryzyka kredytowego na poziomie przynajmniej inwestycyjnym oraz dywersyfikacja łącznego zaangażowania pod względem klientów i krajów. W przypadku kontrahentów niefinansowych, Bank BGŻ wspiera wyłącznie potrzeby klientów związane z zabezpieczaniem ich ryzyka rynkowego wynikającego z ich działalności podstawowej, stąd przyznanie limitu poprzedzone jest dogłębną i rzetelną analizą profilu ryzyka kredytowego i rynkowego klienta.

Ryzyko kraju i kontrahenta jest kontrolowane poprzez system limitów zaangażowania, obowiązujących dla wszystkich ekspozycji Banku wobec jego partnerów – każda transakcja obciąża limit kontrahenta oraz w przypadku, gdy kontrahent nie jest rezydentem, kraj jego pochodzenia.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Proces oceny ryzyka kredytowego kontrahenta jest oddzielony od czynności operacyjnych, w szczególności od zawierania transakcji – projektowanie struktury i wielkości poszczególnych limitów zaangażowania wobec instytucji finansowych (banków, ubezpieczycieli, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych) oraz

krajów, jak również okresowy monitoring i weryfikacja już ustanowionych limitów, należy do obowiązków jednostki organizacyjnej podległej członkowi Zarządu nadzorującemu Obszar Ryzyka przy czym ostateczna akceptacja limitów leży w gestii Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku. Wielkość limitu jest ustalana w oparciu o indywidualne metodologie opracowane dla homogenicznych grup kontrahentów, które uwzględniają sytuację finansową kontrahenta (dynamikę i strukturę wyników, płynność), wielkość kapitału dostępnego na pokrycie ryzyka, zewnętrzne oceny zdolności kredytowej (rating), strukturę właścicielską i – jeżeli jest dostępna – ocenę dotychczasowej współpracy. W przypadku krajów, dodatkowymi specyficznymi elementami jest ocena sytuacji i stabilności ekonomiczno-politycznej. W tym procesie Bank BGŻ stosuje się do wytycznych i uwzględnia profil ryzyka akceptowany przez akcjonariusza większościowego.

W przypadku klientów niefinansowych, proces ustanowienia limitu jest częścią standardowego procesu kredytowego, tj. bazuje na ocenie sytuacji finansowej klienta, rozpoznaniu specyfiki prowadzonej przez niego działalności (np. kwoty, waluty i częstotliwość przepływów, stopień uprawdopodobnienia realizacji płatności, transakcje zabezpieczające zawarte z innymi bankami) i dopasowaniu do niej instrumentów rynku finansowego, które pozwolą na zabezpieczenie zidentyfikowanych ryzyk i stabilizację wyniku finansowego. Bank BGŻ wyklucza możliwość spekulacji przez klienta, nawet jeżeli współpraca odbywa się w formie wniesienia zabezpieczenia w postaci depozytu lub kaucji. Ostateczne zwymiarowanie wysokości i innych parametrów limitu (rodzaju dopuszczonych transakcji, dostępnych walut i maksymalnych terminów zapadalności), określenie warunków niezbędnych do jego uruchomienia i katalogu zabezpieczeń odbywa się w formie decyzji Komitetu Kredytowego I-go lub II-go stopnia w Centrali Banku BGŻ.

Zakres i rodzaj systemów pomiaru i raportowania ryzyka

Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka kontrahenta są limity: przedrozdliczeniowy i rozliczeniowy. Limit przedrozdliczeniowy służy kontrolowaniu wielkości ekspozycji kredytowej w trakcie trwania transakcji: w Banku BGŻ obciążany jest on kwotą wyceny transakcji do wartości godziwej, powiększonej o spodziewaną, statystycznie uzasadnioną niekorzystną zmianę tej wyceny w terminie do daty rozliczenia. Limit rozliczeniowy z kolei służy ograniczeniu koncentracji rozliczeń z kontrahentami w ciągu jednego dnia roboczego (bieżącego jak również w przyszłości) i obciążany jest kwotą oczekiwanych płatności wynikających z zawartych transakcji, z uwzględnieniem specyficznego dla danej transakcji sposobu rozliczenia.

W przypadku instytucji finansowych Bank BGŻ określa katalog dostępnych transakcji, w tym dodatkowy limit na transakcje bezpośrednio angażujące środki finansowe Banku (np. lokaty międzybankowe, zakup papierów dłużnych emitowanych przez kontrahenta), a w przypadku klientów niefinansowych również akceptowalne waluty, maksymalne terminy zapadalności transakcji, możliwość przesuwania terminu rozliczenia z zastosowaniem cen historycznych, maksymalną otwartą wartość pozycji walutowej. Limity przyznaje się w złotych na okres maksymalnie 12 miesięcy, przy czym w trakcie ich trwania sytuacja kontrahenta podlega okresowemu monitoringowi.

Poziom wykorzystania dostępnych limitów i podgląd pozostałych ograniczeń dostępne są na bieżąco dla osób upoważnionych do zawierania transakcji z klientami (finansowymi i niefinansowymi) Banku BGŻ w systemie transakcyjnym. Niezależna weryfikacja poziomu wykorzystania limitów i przestrzegania ograniczeń niepieniężnych (dopuszczalne instrumenty, waluty, terminy zapadalności itd.) prowadzona jest przez niezależną od dealerów jednostkę podległą członkowi Zarządu nadzorującemu Obszar Ryzyka która raportuje w trybie dziennym o wielkości i strukturze ekspozycji w różnych przekrojach analitycznych dla

osób przeprowadzających transakcje, ich przełożonych i członków Zarządu Banku BGŻ oraz występuje o wyjaśnienie i akceptację – zgodnie z obowiązującą hierarchią kompetencji – ewentualnych przekroczeń limitów. W przypadku kontrahentów niefinansowych przesyła również informację o szczegółach ekspozycji do doradców klienta na poziomie oddziałów, regionów i centrów biznesowych w celu umożliwienia uzgodnienia z klientem strategii działania w przypadku zbliżania się wielkości ekspozycji do poziomu limitu lub w celu wezwania klienta do wniesienia / uzupełnienia zabezpieczenia, w sytuacji, kiedy limit został przekroczony lub wygaś.

Miesięczne raporty podsumowujące aktywność Banku oraz wielkość i strukturę ekspozycji przygotowywane są na potrzeby posiedzeń Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku; kwartalne dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

B5. RYZYKO OPERACYJNE

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym w oparciu o przyjętą strategię i politykę.

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Do ryzyka operacyjnego włączone jest ryzyko prawne oraz ryzyko braku zgodności, które częściowo obejmuje ryzyko prawne. Ryzyko braku zgodności to ryzyko wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych lub utraty reputacji Banku, w rezultacie braku zgodności prowadzonej działalności Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, w tym standardami dobrych praktyk. Ryzyko braku zgodności jest generowane także przez brak spójności regulacji wewnętrznych Banku oraz regulacji wewnątrz grupy kapitałowej, wadliwie konstruowane umowy oraz zmianę przepisów prawnych lub zmianę ich interpretacji. Do ryzyka operacyjnego nie jest zaliczane ryzyko strategiczne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie najwyższej jakości usług świadczonych przez Bank, ich bezpieczeństwa oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i standardami, przy jednoczesnym ograniczeniu strat i kosztów związanych z tym ryzykiem. Bank przypisuje duże znaczenie kulturze organizacyjnej w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Kluczowa jest świadomość pracowników istnienia tego ryzyka oraz współodpowiedzialność za jego ograniczanie. Powszechny charakter występowania ryzyka operacyjnego oznacza, że każdy pracownik Banku oraz każda jednostka organizacyjna Banku są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka operacyjnego występującego w obszarze ich kompetencji i podejmowanie działań mających na celu ograniczanie poziomu tego ryzyka.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym ma charakter zintegrowany, tzn. wszystkie czynności i funkcje związane z zarządzaniem tym ryzykiem połączone są w spójną, przejrzystą, kompletną i efektywnie działającą całość. W celu uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów i zapewnienia obiektywizmu, funkcja oceny ryzyka operacyjnego w Banku jest oddzielona od funkcji podejmowania decyzji biznesowych. Funkcja kontrolna systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest autonomiczna i zlokalizowana została w Obszarze Ryzyka.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składają się podstawowe etapy:

- a. identyfikacja ryzyka,
- b. zdefiniowanie przyczyn (źródeł) ryzyka,

- c. ocena wielkości ryzyka i określenie jego akceptowalnego poziomu,
- d. analiza możliwych rozwiązań ograniczających zidentyfikowane ryzyko (działania przeciwdziałające ryzyku),
- e. podjęcie decyzji o ograniczeniu ryzyka,
- f. podjęcie niezbędnych działań,
- g. kontrola i ocena skuteczności zastosowanych mechanizmów redukcji ryzyka (sprzężenie zwrotne).

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym prowadzone jest w sposób zintegrowany, w ramach wydzielonej organizacyjnie i funkcjonalnie struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, do której należą:

- a. Podkomitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Zgodności i Przeciwdziałania Nadużyciom działający w ramach Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku – odpowiedzialny za nadzór, koordynację procesów i alokację zadań i zasobów w ramach systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- b. wydzielona organizacyjnie jednostka w Centrali Banku – odpowiedzialna za tworzenie, koordynację oraz kontrolę podstawowych procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, a także opracowywanie i wdrażanie narzędzi, procedur oraz zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- c. stanowiska zarządzania ryzykiem w regionach – odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem operacyjnym na poziomie Regionów.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest ściśle powiązane z zarządzaniem innymi rodzajami ryzyka, jako że istotna część strat związanych z ryzykiem operacyjnym występuje na styku ryzyka operacyjnego i ryzyka kredytowego, ryzyka finansowego oraz innych rodzajów ryzyka bankowego.

Działania bezpośrednio związane z ograniczaniem ryzyka operacyjnego podejmowane są przez jednostki odpowiedzialne za poszczególne obszary narażone na ryzyko operacyjne (pierwsza linia obrony).

Zakres i rodzaj systemów pomiaru ryzyka i raportowania

Jednym z etapów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest podejmowanie działań ograniczających ryzyko. Działania te polegają na przeciwdziałaniu zagrożeniu lub ograniczaniu skutków zdarzenia bądź na podejmowaniu działań systemowych mających na celu usunięcie przyczyn powstawania zdarzeń. Systemowe działania polegają np. na usuwaniu luk w regulacjach wewnętrznych i procedurach, opracowaniu nowych lub zmianie istniejących narzędzi, na wprowadzeniu zmian w organizacji pracy, na poprawie mechanizmów kontrolnych oraz na wprowadzeniu zmian w systemach informatycznych. Podjęcie wymienionych działań poprzedzane jest analizą kosztów proponowanego rozwiązania oraz ewentualnych strat, które mogą powstać przy braku wdrożenia proponowanego rozwiązania

Bank wykorzystuje do monitorowania ryzyka operacyjnego i do jego oceny m.in. metodę self-assessment, Kluczowe Wskaźniki Ryzyka Operacyjnego (ang. *Key Risk Indicators*) oraz dane o zidentyfikowanych zdarzeniach i zagrożeniach z zakresu ryzyka operacyjnego, a także stratach powodowanych przez to ryzyko,

korzystając z danych wewnętrznych oraz zewnętrznych. Bank decyduje o tolerancji na ryzyko (apetyt na ryzyko operacyjne) i podejmuje odpowiednie działania po przekroczeniu akceptowanego poziomu ryzyka.

Kierownictwo Banku jest systematycznie informowane o poziomie ryzyka operacyjnego i o działaniach podejmowanych w związku ze zidentyfikowanymi zdarzeniami i zagrożeniami z zakresu ryzyka operacyjnego.

W ramach transferu ryzyka Bank stosuje ubezpieczenia.

C. FUNDUSZE WŁASNE

Fundusze własne w 2014 r. wzrosły o 371 325 tys. PLN przede wszystkim w wyniku połączenia z Rabobank Polska, a w szczególności:

- wzrost kapitału zakładowego o 5 002 tys. PLN – w wyniku emisji akcji serii H;
- zwiększenie kapitału zapasowego, z czego: (i) zatrzymanie zysku Banku za 2013 r. w kwocie wyższej niż za rok 2012 o 28 060 tys. PLN, (ii) kapitał powstały z połączenia jednostek – 183 323 tys. PLN;
- zwiększenie kapitału rezerwowego oraz funduszu ogólnego ryzyka w wyniku połączenia łącznie o 156 859 tys. PLN.

Nie występują istotne przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty zobowiązań przez jednostkę dominującą i jej jednostki zależne

Tab. Fundusze własne - stan na 31.12.2014 w tys. zł.

rodzaj funduszy	tys. PLN
Kapitał Tier I	3 597 420
- kapitał akcyjny	56 139
- wynik z lat ubiegłych	4 127
- kapitał zapasowy	3 430 785
- kapitał rezerwowy	151 219
- fundusz ogólnego ryzyka	120 640
- wartości niematerialne	-165 307
- zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	0
- niezrealizowane straty w wycenie instrumentów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-183
Kapitał Tier II	319 023
- pożyczka podporządkowana	319 023
razem fundusze własne	3 916 443

Kapitał akcyjny Banku wg stanu na 31 grudnia 2014 r. wynosi 56 139 tys. zł. Wartość nominalna dla każdej akcji wynosi 1,00 zł., z czego:

- 49 952 737 należy do BNP Paribas SA,
- 5 613 875 należy do Rabobanku International Holding B.V.,
- 572 152 należy do pozostałych akcjonariuszy.

Na 31.12.2014 r. i 31.12.2013 r. spośród członków Zarządu, Rady Nadzorczej nikt nie posiadał bezpośrednio akcji Banku.

Kapitał zapasowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł. Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych Banku lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Pozostałe kapitały rezerwowe to fundusz na niezidentyfikowane ryzyko z całości lub części środków rezerwy na ryzyko ogólne. Fundusz może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie strat bilansowych Banku. Do pozostałych kapitałów rezerwowych zalicza się kapitał, który powstaje w wyniku aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego utworzony został zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 r. z zysku po opodatkowaniu. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie Walnego Zgromadzenia Banku.

D. PRZESTRZEGANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

D1. METODA OCENY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

W 2014 r. Bank BGŻ wyliczał aktywa ważone ryzykiem zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz przy zachowaniu opcji narodowych wskazanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. W zakresie ryzyka kredytowego Bank wykorzystywał metodę standardową, w zakresie ryzyka operacyjnego - metodę wskaźnika bazowego (BIA), a dla ryzyka rynkowego - metody standardowe. W ramach procesu wyliczania aktywów ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego Bank BGŻ wykorzystywał oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez Moody's Investors Services. Oceny wiarygodności kredytowej wykorzystywane były w ramach wyliczania regulacyjnego wymogu z tytułu ryzyka kredytowego dla ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, ekspozycji wobec instytucji oraz ekspozycji wobec przedsiębiorstw. W celu ograniczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego, Bank BGŻ stosował techniki redukcji ryzyka kredytowego, w tym ochronę kredytową rzeczywistą, w której zmniejszenie ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji Banku wynika z prawa Banku do upłynnienia, dokonania transferu lub przejęcia, bądź zatrzymania określonych aktywów lub kwot w przypadku, gdy kontrahent nie wywiązuje się z zobowiązania, oraz ochronę nierzeczywistą, w której zmniejszenie ryzyka kredytowego banku z tytułu ekspozycji wynika z zobowiązania strony trzeciej do zapłacenia określonej kwoty w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika lub wystąpienia innych określonych zdarzeń kredytowych. W przypadku wykorzystanych technik redukcji ryzyka kredytowego 56% ochrony kredytowej w ramach uznanych zabezpieczeń dostarczane jest przez jedną instytucję kredytową.

D2. WSPÓŁCZYNNIK ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Współczynnik adekwatności kapitałowej

Współczynnik wypłacalności wzrósł z 13,27% na koniec 2013 r. do 13,81% na koniec 2014 r.

W poniższych tabelach zaprezentowano aktywa ważone ryzykiem w podziale na rodzaje ryzyk oraz podział aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego wg kategorii ekspozycji.

Tab. Aktywa ważone ryzykiem w ujęciu skonsolidowanym – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

	tys. zł.
ryzyko kredytowe, kredytowe kontrahenta, rozmycia i dostawy	25 271 559
ryzyko rynkowe w tym:	255 383
ryzyko walutowe	-
ryzyko cen towarów	-
ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	-
ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	-
ryzyko ogólne stóp procentowych	255 383
przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań oraz limitu dużych zaangażowań	-
przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	-
ryzyko operacyjne (metoda wskaźnika bazowego)	2 702 037
ryzyko związane z korektą wyceny kredytowej	120 547
razem	28 349 526

Tab. Aktywa ważone ryzykiem dla ryzyka kredytowego – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

kategoria	tys. zł.
rządy i banki centralne	337 793
samorządy terytorialne i władze lokalne	45 384
organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	61 473
banki wielostronnego rozwoju	-
organizacje międzynarodowe	-
instytucje - banki	519 576
przedsiębiorstwa	4 728 330
detaliczne	3 806 758
zabezpieczenie na nieruchomościach	13 766 883
przetknięte	1 508 469
ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
obligacje zabezpieczone	-
ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	-
z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
ekspozycje kapitałowe	4 124
pozostałe	492 768,78
razem	25 271 559

D3. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA

Polityka i procedury saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych

Bank BGŻ nie stosuje saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych w toku normalnej działalności operacyjnej i w związku z tym nie uwzględnia potencjalnych korzyści z tego tytułu w kalkulacji regulacyjnego wymogu kapitałowego.

Uwzględniając jednak fakt, że umowy ramowe podpisane z niektórymi klientami (patrz: „H. Ryzyko kredytowe kontrahenta”) dają możliwość kompensacji zobowiązań w przypadku przedterminowego zamknięcia i rozliczenia transakcji (ang. *early termination*) w wyniku złamania przez klienta postanowień umowy lub znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej, Bank BGŻ uwzględnia efekt kompensacji przy szacowaniu wielkości ekspozycji dla celów zarządzania ryzykiem kontrahenta, kalkulacji kapitału ekonomicznego oraz dokonywania korekty wyceny do wartości godziwej.

Polityka i procedury wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym oraz inne, szczegółowe regulacje wewnętrzne Banku BGŻ określają wymogi w zakresie zasad oceny podmiotów ustanawiających zabezpieczenia osobiste oraz w zakresie zasad wyceny aktywów, które Bank BGŻ akceptuje jako przedmiot zabezpieczeń rzeczowych.

Akceptacja zabezpieczenia o charakterze osobistym jest poprzedzona oceną wiarygodności i analizą sytuacji ekonomiczno-finansowej wystawcy zabezpieczenia. W przypadku zabezpieczeń rzeczowych, w szczególności zastawu rejestrowego i przewłaszczenia, Bank BGŻ wymaga określenia aktualnej wartości rynkowej przedmiotu zabezpieczenia.

W odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych transakcji zawartych z klientami instytucjonalnymi, bazując na zewnętrznej wycenie sporządzonej przez rzeczoznawcę majątkowego, Bank BGŻ wyznacza bankową wartość nieruchomości, stanowiącą podstawę do kalkulacji wskaźnika LtV. Bankową wartość nieruchomości ustala się zgodnie ze postanowieniami odrębnych przepisów wewnętrznych, w szczególności w procesie indywidualnej weryfikacji wyceny zewnętrznej przez Zespół Ekspertów ds. Wycen Nieruchomości. Dla wyselekcjonowanych typów nieruchomości (grunty orne) Bank BGŻ akceptuje wyceny wewnętrzne oparte na danych statystycznych i cenach transakcyjnych.

W odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych transakcji zawartych z klientami detalicznymi, Bank BGŻ szacuje bankową wartość nieruchomości na bazie wycen przygotowanych przez wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny, z którym została zawarta umowa o współpracy w zakresie wycen nieruchomości.

Aktualizacja wartości zabezpieczenia jest elementem monitorowania ryzyka kredytowego klienta i zawartych z nim transakcji.

Rodzaje zabezpieczeń kredytowych, gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych

Zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, w celu zabezpieczenia swoich wierzytelności, bank może żądać zabezpieczenia przewidzianego w Kodeksie cywilnym i prawie wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym. Uwzględniając powyższe, Bank BGŻ akceptuje zabezpieczenia osobiste, gdzie dłużnik z tytułu zabezpieczenia odpowiada za zobowiązania kredytowe całym swoim majątkiem i zabezpieczenia rzeczowe, w przypadku których dłużnik z tytułu zabezpieczenia odpowiada tylko ze składników majątku, które zostały objęte umowami w sprawie zabezpieczeń. Z katalogu

zabezpieczeń osobistych Bank BGŻ najczęściej stosuje poręczenie wg prawa cywilnego. Z katalogu zabezpieczeń rzeczowych Bank BGŻ najczęściej stosuje, zastaw rejestrowy oraz hipotekę, a także przewłaszczenie na zabezpieczenie.

Tab. Ekspozycje zabezpieczone przez uznane zabezpieczenia – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

klasa ekspozycji	tys. zł.
rządy i banki centralne	-
samorządy terytorialne i władze lokalne	-
organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	515
banki w ielostronnego rozwoju	-
organizacje międzynarodowe	-
instytucje - banki	-
przedsiębiorstwa	396 412
detaliczne	215 037
zabezpieczenie na nieruchomościach	134 128
przetknięwane	8 479
ekspozycje należące do nadzorczych kategorii w wysokiego ryzyka	-
obligacje zabezpieczone	-
ekspozycje krótkoterminowe w obec banków i przedsiębiorstw	-
z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
ekspozycje kapitałowe	-
pozostałe	-
razem	754 571

Tab. Ekspozycje zabezpieczone gwarancjami – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

klasa ekspozycji	tys. zł.
rządy i banki centralne	-
samorządy terytorialne i władze lokalne	-
organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	415
banki w ielostronnego rozwoju	-
organizacje międzynarodowe	-
instytucje - banki	-
przedsiębiorstwa	362 367
detaliczne	175 995
zabezpieczenie na nieruchomościach	124 046
przetknięwane	7 627
ekspozycje należące do nadzorczych kategorii w wysokiego ryzyka	-
obligacje zabezpieczone	-
ekspozycje krótkoterminowe w obec banków i przedsiębiorstw	-
z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
pozostałe	-
razem	670 450

Bank nie stosuje kredytowych instrumentów pochodnych. W odniesieniu do gwarancji głównymi gwarantami są: Rabobank Nederland oraz Bank Gospodarstwa Krajowego.

D4. WSKAŹNIK DŹWIGNI

Wskaźnik dźwigni wyznaczony został jako średnia miesięcznych wskaźników dźwigni z kwartału, w oparciu o wartość kapitału Tier 1 zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych art. 499, ust. 1 pkt. a).

Tab. Wskaźnik dźwigni – stan na 31.12.2014

Wartość na koniec kwartału	8,04
Wskaźnik dźwigni obliczony jako prosta średnia arytmetyczna miesięcznych wskaźników dźwigni w ciągu kwartału	7,96

Tab. Podział miary ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

	tys. zł.
Pozycje pozabilansowe, Instrumenty pochodne, transakcje finansowania papierów wartościowych oraz księga handlowa	3 132 236
Pozycje pozabilansowe	2 529 234
Instrumenty pochodne i transakcje finansowania papierów wartościowych objęte umową o kompensowaniu międzyproduktowym	0
Instrumenty pochodne nieobjęte umową o kompensowaniu międzyproduktowym	602 446
Transakcje finansowania papierów wartościowych nieobjęte umową o kompensowaniu międzyproduktowym	556
Inne aktywa należące do portfela handlowego	0
Inne ekspozycje z księgi bankowej	41 767 686
Obligacje zabezpieczone	0
Ekspozycje traktowane jako ekspozycje w obec państwa	8 441 666
Ekspozycje w obec samorządów regionalnych, w jednostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których NIE traktuje się jak państwa	239 058
Instytucje	398 297
Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach; w tym:	18 795 989
Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych	6 916 770
Ekspozycje detaliczne	5 302 440
Przedsiębiorstwa	4 312 234
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 451 152
Inne	1 826 850
Razem	44 899 922

E. WEWNĘTRZNE WYMOGI KAPITAŁOWE – KAPITAŁ EKONOMICZNY

Bank BGŻ definiuje kapitał wewnętrzny jako wartość kapitału, która powinna być utrzymywana na pokrycie straty o wartości, której prawdopodobieństwo wystąpienia w ciągu kolejnych 12 miesięcy nie przekracza 0,1%. Całkowity poziom kapitału wewnętrznego składa się z sumy kapitałów na następujące ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko kraju i transferu,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko rynkowe (ryzyko rynkowe portfela handlowego oraz ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej),
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko biznesowe,
- niemierzalne ryzyka istotne.

Kapitał wewnętrzny na ryzyko biznesowe szacowany jest w cyklu rocznym. Kapitał wewnętrzny na pozostałe ryzyka wyznaczany jest miesięcznie. Bank BGŻ traktuje kapitał wewnętrzny jako jedno z narzędzi zarządzania Bankiem pozwalające na określanie limitów tolerancji ryzyka oraz określanie efektywności działalności Banku. Bank wykorzystuje wewnętrznie narzędzia pozwalające na ocenę rentowności z kapitału wewnętrznego skorygowanej o ryzyko (tzw. *risk-adjusted return on internal capital; RAROC*). Poniższa tabela prezentuje wartość i strukturę poziomu kapitału wewnętrznego Banku wg stanu na 31 grudnia 2014 r.

Tab. Struktura kapitału wewnętrznego – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

rodzaj ryzyka	tys. zł.	udział
ryzyko kredytowe	1 714 773	70,16%
ryzyko koncentracji	82 463	3,37%
ryzyko kraju i kontrahenta	25 735	1,05%
ryzyko operacyjne	213 858	8,75%
ryzyko rynkowe	67 937	2,78%
ryzyko pozostałych aktywów	36 119	1,48%
ryzyko biznesowe	303 200	12,41%
razem	2 444 085	100,00%

Syntetyczny opis modelu kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe, ryzyko kraju i kontrahenta oraz ryzyko koncentracji

W ramach kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe Bank wyróżnia modele dla klientów niefinansowych oraz klientów finansowych.

Kalkulacja kapitału wewnętrznego dla klientów niefinansowych odbywa się w Banku BGŻ na podstawie metodyki odwołującej się do metody AIRB. Poszczególnym ekspozycjom przypisywane są oceny scoringowe, ratingowe, lub klasy ryzyka zależne od różnych czynników charakteryzujących ekspozycję kredytową. Poszczególnym ocenom scoringowym i ratingowym, a także klasom ryzyka przypisane są natomiast wartości prawdopodobieństw niewypłacalności (ang. *probability of default, PD*). Poziomy

prawdopodobieństwa niewypłacalności w połączeniu m.in. z informacją o segmencie klienta i specyfice jego działalności rzutują z kolei na wysokość współczynników korelacji określających poziom zależności sytuacji finansowej i ekonomicznej klienta od czynników makroekonomicznych (czynnika systematycznego). Współczynniki LGD przypisane są natomiast do poszczególnych ekspozycji w zależności od specyfiki produktu, segmentu klienta oraz ustanowionych zabezpieczeń.

Z uwagi na fakt, że Bank posiada stosunkowo duże zaangażowania wobec niektórych podmiotów, konieczne jest szacowanie dodatkowego kapitału ekonomicznego dla ryzyka koncentracji. Model do estymacji tego kapitału oparty jest na metodzie symulacji Monte Carlo. Zakłada on tworzenie dodatkowego wymogu na podstawie porównania rozkładu strat zakładającego idealną granulację portfela z rozkładem strat wynikającym z faktycznego rozkładu ekspozycji w portfelu. Szacowanie kapitału dla ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji odbywa się w cyklu miesięcznym. Przyjęty poziom ufności wynosi 99,9%.

Do kalkulacji kapitału wewnętrznego dla banków i krajów oraz dla ekspozycji wynikających z instrumentów pochodnych wykorzystywany jest odrębny model, który jednak również odwołuje się do metody AIRB. W tym przypadku Bank jako punkt wyjścia do kalkulacji kapitału ekonomicznego uwzględnia rating wewnętrzny klienta lub rating zewnętrzny, nadany przez agencję ratingową. W zakresie parametru straty na moment niewypłacalności (ang. *Loss Given Default*) przyjmowane są założenia zgodne z metodą *IRB Foundation*. Podobnie jak w przypadku ryzyka kredytowego klientów niefinansowych uwzględniany jest roczny horyzont ponoszonych strat oraz poziom ufności równy 99,9%. Kalkulacja wartości kapitału wewnętrznego odbywa się w cyklu miesięcznym.

Syntetyczny opis modeli kapitału wewnętrznego na ryzyko rynkowe

W celu kalkulacji kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka rynkowego, ryzyka rozliczenia oraz ryzyka kredytowego kontrahenta Bank sumuje:

- wynik odsetkowy narażony na ryzyko (*Interest at Risk, IaR*) - najgorszy scenariusz spośród 5 scenariuszy zmian krzywych rentowności w horyzoncie rocznym, dla portfela ALM (księga bankowa),
- wartość zagrożoną (*Value at Risk, VaR*), łącznie dla księgi handlowej i portfela Money Market, opartą o parametryczny model delta-normal (Bank nie zezwala na otwarte pozycje opcyjnie, wszystkie transakcje klientowskie są niezwłocznie domykane na zasadzie *back-to-back*), z korektą na kurtozę rozkładu empirycznego czynników ryzyka, bez ważenia wykładniczego, uwzględniający stosowanie różnych krzywych stóp procentowych dla różnych segmentów rynku finansowego.

Istotne założenia:

- dywersyfikacja czynników ryzyka jest uwzględniana wyłącznie dla kapitału ekonomicznego kalkulowanego dla sumarycznych ekspozycji księgi handlowej i portfela Money Market (*VaR*), z kolei nie jest uwzględniana w przypadku sumy *IaR* i *VaR*,
- *VaR* (horyzont 1 rok) bazuje na dwóch podstawowych czynnikach ryzyka: walutowym i stopy procentowej, nie są uwzględniane ryzyka cen towarów, ani cen kapitałowych papierów wartościowych, ponieważ transakcje towarowe są domykane *back-to-back*, a ekspozycje na kapitałowe papiery wartościowe nie występują w Banku.

Kalkulacja kapitału wewnętrznego dla ryzyka rynkowego (obejmująca również ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej), odbywa się w trybie miesięcznym.

Syntetyczny opis modelu kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne

Przy szacowaniu kapitału wewnętrznego dla ryzyka operacyjnego Bank korzysta z metody szeroko rozpowszechnionej w ubezpieczeniach oraz wykorzystywanej standardowo do oceny ryzyka operacyjnego w innych bankach, a także stosowanej do kalkulacji regulacyjnego wymogu kapitałowego metodą zaawansowaną (AMA). Metoda ta bazuje na odrębnej analizie rozkładu prawdopodobieństwa liczby zdarzeń ryzyka operacyjnego, występujących w zadanym horyzoncie czasowym oraz rozkładu prawdopodobieństwa wielkości straty dla jednego zaistniałego zdarzenia. Oba rozkłady są następnie łączone, co prowadzi do uzyskania rozkładu prawdopodobieństwa rocznej straty oraz do wyznaczenia wartości kapitału wewnętrznego. Przy szacowaniu kwoty tego kapitału wykorzystywane są wewnętrzne dane Banku oraz wyniki analiz scenariuszowych przeprowadzonych przez ekspertów Banku z dziedziny zarządzania ryzykiem operacyjnym. Podobnie jak w przypadku innych wymienionych wcześniej ryzyk, przyjęty jest roczny horyzont ponoszonych strat oraz poziom ufności równy 99,9%.

F. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Niniejszy rozdział prezentuje wartości aktywów Banku podlegających ocenie utraty wartości, w odróżnieniu od Sprawozdania Finansowego, które prezentuje całkowite aktywa Banku. Ocenie utraty wartości wg MSR 39 w Banku BGŻ poddawane są wszystkie aktywa finansowe, które w księgach wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. W skład tych aktywów wchodzi w szczególności:

- a. kredyty i pożyczki,
- b. dłużne papiery wartościowe klasyfikowane jako utrzymywane do terminu zapadalności,
- c. zobowiązania pozabilansowe z tytułu udzielonych gwarancji, akredytyw, niewykorzystanych linii/limitów kredytowych i innych zobowiązań pozabilansowych za wyjątkiem wynikających z instrumentów pochodnych.

Ocenie utraty wartości poddawane są również nienotowane instrumenty kapitałowe oraz zaangażowania kapitałowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których strata została ujęta bezpośrednio w kapitale własnym i istnieje obiektywny dowód, że dany składnik aktywów uległ utracie wartości. Ocenie utraty wartości nie podlegają natomiast instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej.

Bank BGŻ regularnie w okresach miesięcznych przeprowadza szacunki utraty wartości aktywów finansowych. Obliczenia te dokonywane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR 39) z wykorzystaniem aplikacji informatycznej. Punktem wstępnym do obliczeń jest przypisanie przesłanki utraty wartości do poszczególnych ekspozycji kredytowych. Ogólnie rzecz ujmując przesłankami utraty wartości uznanymi w Banku są:

- a. opóźnienie w spłacie rat kapitałowych, odsetkowych lub odsetek karnych należnych Bankowi przekraczające 90 dni,
- b. przyznanie klientowi przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił²,
- c. znaczące trudności finansowe klienta³,

---

² W tym restrukturyzacja zadłużenia niosąca ze sobą stratę ekonomiczną dla Banku

- d. wypowiedzenie umowy o produkt kredytowy przez Bank,
- e. złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenie upadłości klienta,
- f. złożenie przez klienta oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego,
- g. wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko klientowi,
- h. znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej,
- i. zanik aktywnego rynku na ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe,
- j. kwestionowanie ekspozycji kredytowej przez kontrahenta na drodze postępowania sądowego.

Gdy zaistnieje przesłanka utraty wartości dla ekspozycji indywidualnie znaczącej, pracownik banku odpowiedzialny za daną ekspozycję indywidualnie znaczącą szacuje wartość oczekiwanych przez niego w przyszłości przepływów pieniężnych, które po zdyskontowaniu na dzień oceny pozwalają wskazać bieżącą wartość ekspozycji, a także wyznaczyć odpis z tytułu utraty wartości. Ekspozycje indywidualnie znaczące, wobec których nie zaraportowano przesłanki utraty wartości wraz ze wszystkimi ekspozycjami indywidualnie nieznaczącymi trafiają do oceny kolektywnej. W dalszej części w ramach oceny kolektywnej szacowana jest wartość odpisu dla ekspozycji z przesłanką utraty wartości oraz wartość rezerwy, tzw. *IBNR* (ang. *incurred but not reported losses*), dla tych ekspozycji, wobec których nie zaraportowano jakiegokolwiek przesłanki utraty wartości.

Tab. Ekspozycje wg sposobu szacowania odpisu aktualizacyjnego – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

metoda szacowania odpisu	ilość ekspozycji	przeciętna ekspozycja	łączna ekspozycja brutto		odpis aktualizacyjny	ekspozycja netto	
indywidualna - ekspozycje z przesłanką utraty wartości	1 088	1 511	1 644 105	4,5%	667 486	976 619	2,8%
kolektywna - ekspozycje z przesłanką utraty wartości	24 169	39	950 008	2,6%	627 649	322 360	0,9%
kolektywna - ekspozycje bez przesłanki utraty wartości	391 995	87	34 169 419	92,9%	158 942	34 010 477	96,3%
razem	417 252	88	36 763 532	100,0%	1 454 076	35 309 456	100,0%

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej.

³ Np. wykazane na podstawie negatywnej oceny finansowej kontrahenta (sprawozdania finansowe lub inne dokumenty) lub związane z utratą pracy, obniżeniem dochodu, wzrostem zadłużenia, niespłaceniem zadłużenia w innych instytucjach.

Tab. Struktura ekspozycji oraz odpisów aktualizacyjnych w podziale na branże – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej.

branża	ekspozycje				odpis aktualizacyjny dla ekspozycji			
	bez przesłanki utraty wartości		z przesłanką utraty wartości		suma	bez przesłanki utraty wart.	z przesł. utraty wart.	suma
rolnictwo	11 159 412	97,1%	331 000	2,9%	11 490 412	46 101	140 681	186 782
handel hurtowy	2 472 577	89,3%	295 021	10,7%	2 767 599	18 474	174 695	193 169
produkcja art. spożywczych	2 436 311	87,0%	362 997	13,0%	2 799 308	10 075	127 011	137 086
budownictwo	420 551	61,3%	264 990	38,7%	685 541	3 578	118 603	122 181
przemysł chemiczny	547 514	96,5%	19 714	3,5%	567 228	2 716	12 902	15 618
handel detaliczny	576 143	86,0%	94 058	14,0%	670 201	6 257	58 433	64 690
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	346 851	89,1%	42 357	10,9%	389 209	4 777	12 547	17 325
produkcja metali, pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	437 915	81,0%	102 807	19,0%	540 722	2 291	56 395	58 686
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	451 288	80,2%	111 150	19,8%	562 437	2 647	96 251	98 898
produkcja wyrobów z drewna oraz korka, papieru	387 357	83,2%	78 342	16,8%	465 699	2 482	44 466	46 948
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	450 408	94,3%	27 297	5,7%	477 705	3 667	6 345	10 011
transport i gospodarka magazynowa	387 129	92,1%	33 351	7,9%	420 480	3 504	20 765	24 269
pozostała działalność gospodarcza	508 815	96,4%	19 114	3,6%	527 928	1 261	7 143	8 404
produkcja maszyn i urządzeń, pojazdów	486 266	94,1%	30 331	5,9%	516 597	2 762	14 382	17 145
hotele i restauracje	157 032	74,8%	52 769	25,2%	209 801	1 992	14 040	16 032
informacja i komunikacja	60 499	89,1%	7 384	10,9%	67 882	498	5 108	5 606
produkcja odzieży, wyrobów ze skór	83 044	73,4%	30 044	26,6%	113 088	847	19 674	20 521
opieka zdrowotna i pomoc socjalna	129 361	97,4%	3 419	2,6%	132 780	1 004	1 602	2 606
pozostałe branże	2 478 667	94,5%	145 191	5,5%	2 623 858	10 291	77 130	87 420
osoby fizyczne	10 192 278	94,9%	542 778	5,1%	10 735 056	33 719	286 963	320 681
total	34 169 419	92,9%	2 594 113	7,1%	36 763 532	158 942	1 295 135	1 454 076

Tab. Struktura ekspozycji oraz odpisów aktualizacyjnych w podziale na klasy zapadalności – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

rezydualny okres zapadalności	ekspozycje				odpis aktualizacyjny dla ekspozycji			
	bez przesłanki utraty wartości		z przesłanką utraty wartości		suma	bez przesłanki utraty wartości	z przesłanką utraty wartości	suma
do 1 roku	5 846 544	83,1%	1 188 263	16,9%	7 034 807	32 137	732 176	764 312
od 1 roku do 3 lat	4 683 391	92,7%	367 509	7,3%	5 050 900	22 280	144 470	166 750
od 3 do 5 lat	4 477 742	96,3%	172 120	3,7%	4 649 862	25 759	83 874	109 633
od 5 do 10 lat	5 505 187	93,9%	356 711	6,1%	5 861 898	34 918	140 322	175 240
powyżej 10 lat	13 225 736	96,8%	437 120	3,2%	13 662 856	42 927	166 199	209 126
nieokreślony	430 819	85,6%	72 390	14,4%	503 210	920	28 095	29 015
razem	34 169 419	92,9%	2 594 113	7,1%	36 763 532	158 942	1 295 135	1 454 076

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej

Tab. Struktura geograficzna ekspozycji oraz odpisów aktualizacyjnych – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

region	ekspozycje					odpis aktualizacyjny dla ekspozycji		
	bez przesłanki utraty wartości		z przesłanką utraty wartości		suma	bez przesłanki utraty wartości	z przesłanką utraty wartości	suma
Centrala	2 359 204	77,0%	704 745	23,0%	3 063 949	6 629	492 329	498 958
Centralny	3 978 056	90,7%	409 746	9,3%	4 387 802	20 718	122 380	143 099
Centralny-Zachodni	4 597 682	94,6%	262 809	5,4%	4 860 491	20 180	158 734	178 914
Południowo-Wschodni	3 161 149	94,3%	190 352	5,7%	3 351 501	18 115	91 414	109 530
Południowo-Zachodni	3 081 651	96,4%	115 371	3,6%	3 197 023	12 409	50 119	62 528
Południowy	2 235 850	93,9%	144 384	6,1%	2 380 234	10 453	77 291	87 744
Północno-Wschodni	3 505 662	98,0%	72 426	2,0%	3 578 087	16 919	29 841	46 760
Północno-Zachodni	2 286 124	95,2%	114 383	4,8%	2 400 508	10 212	41 870	52 081
Północny	5 400 743	92,5%	439 790	7,5%	5 840 534	25 063	179 434	204 497
Wschodni	3 563 297	96,2%	140 106	3,8%	3 703 403	18 242	51 724	69 966
razem	34 169 419	92,9%	2 594 113	7,1%	36 763 532	158 942	1 295 135	1 454 076

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej; zaprezentowany podział na regiony jest zgodny ze strukturą organizacyjną Banku.

Tab. Zmiana odpisów aktualizacyjnych w 2014 roku w tys. zł.

tys. zł.	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty i pożyczki dla klientów						ekspozycje pozabil.	razem
		razem	banki	przedsięb.	gospodarstwa domowe	instytucje sektora budżetowego	pozostałe podmioty		
stan odpisów z tytułu utraty wartości na początek okresu	176 542	1 040 011	584	449 676	582 435	260	7 056	18 338	1 234 891
utworzenie odpisów	208 139	1 248 834	117	476 762	770 241	303	1 411	33 189	1 490 162
rozwiązanie odpisów	-152 828	-997 193	-216	-349 998	-645 714	-348	-917	-29 175	-1 179 196
wykorzystanie w ciężar odpisów	-5 013	-143 082	-	-8 353	-128 421	-	-6 308	-	-148 095
odpisy przyjęte w wyniku połączenia jednostek	29 688	16 540	-	16 540	-	-	-	1 977	48 205
pozostałe zmiany (różnice kursowe)	-404	9 642	2	674	8 966	-	-	-1 129	8 109
stan odpisów z tytułu utraty wartości na koniec okresu	256 124	1 174 752	487	585 301	587 507	215	1 242	23 200	1 454 076

G. RYZYKO RYNKOWE

Polityka produktowa Banku BGŻ, tj. stosowanie zmiennego oprocentowania dla produktów kredytowych, finansowanych krótkimi depozytami o stałym oprocentowaniu powoduje, że ekspozycja na ryzyko stopy procentowej jest dobrze dopasowana i koncentruje się w krótkich terminach: według stanu na koniec 2014 r. 89% pozycji bilansowych przeszacowuje się lub zapada w ciągu najbliższych 6 miesięcy, 79% w ciągu 3 miesięcy i 52% w ciągu miesiąca, Transakcje pochodne były wykorzystywane w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej portfela płynnych papierów dłużnych oraz w ograniczonym zakresie jako źródło finansowania dla denominowanego w walutach obcych portfela detalicznych kredytów hipotecznych.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie kluczowych miar ryzyka księgi bankowej wg stanu na koniec 2013 i 2014 roku.

Tab. Profil ryzyka księgi bankowej w tys. zł.

miara ryzyka	31.12.2013	31.12.2014	zmiana	zmiana (%)
luka przeszacowania (cząstkowa)				
do 1M	4 591 236	10 152 162	5 560 926	121%
1-3M	-168 620	-2 095 788	-1 927 169	-1143%
3-6M	2 115 495	-757 686	-2 873 181	-136%
6-24M	-3 994 792	-4 675 275	-680 483	-17%
powyżej 2Y	681 391	841 737	160 347	24%
Interest at Risk ¹⁾	14 128	23 518	9 390	66%
w tym PLN	11 269	19 172	7 903	70%
w tym EUR	2 646	4 393	1 748	66%
w tym USD	-459	-426	33	7%
w tym inne waluty	672	378	-294	-44%
Equity at Risk (wzrost stóp) ²⁾	-47 177	-67 614	-20 438	-43%
Equity at Risk (spadek stóp) ²⁾	67 867	95 160	27 293	40%

1) Wrażliwość 12-miesięcznego wyniku odsetkowego na przesunięcie krzywych stóp procentowych o 50bps.

2) Wrażliwość wartości bieżącej kapitału netto na spadek stóp procentowych o 200bps.

W 2014 r. Bank BGŻ kontynuował konserwatywną politykę ryzyka w księdze handlowej, koncentrując się na wspieraniu sprzedaży produktów skarbowych klientom oraz lokowaniu nadwyżkowych aktywów płynnych. Pozycja walutowa była domykana na koniec dnia, Bank nie prowadził księgi opcyjnej (wszystkie transakcje klientowskie były natychmiastowo zamykane), nie angażował się w kredytowe instrumenty pochodne oraz obligacje korporacyjne.

Ekspozycje portfela Money Market wynikały z: utrzymywania portfela krótkoterminowych papierów dłużnych, jako części portfela aktywów płynnych Banku; depozytów międzybankowych; transakcji FX Swap (krótkoterminowe finansowanie w walutach obcych) oraz transakcji IRS/OIS (ograniczanie ryzyka papierów dłużnych, stabilizacja kosztu finansowania, modyfikacja profilu ryzyka portfela).

Poniższa tabela prezentuje zestawienie kluczowych miar ryzyka księgi handlowej i portfela Money Market wg stanu na koniec 2013 i 2014 roku.

Tab. Profil ryzyka księgi handlowej i portfela Money Market w tys. zł.

miara ryzyka	31.12.2013	31.12.2014	zmiana	zmiana (%)
Księga handlowa:				
Value at Risk (99%, okres utrzymania 1D)	325	793	468	144%
ryzyko walutowe	23	4	-19	-82%
ryzyko stopy procentowej	325	792	467	144%
całkowita pozycja walutowa	-4 275	683	4 958	-116%
najbardziej dotkliwy Stress Test	1 805	2 259	454	25%
Portfel Money Market:				
Value at Risk (99%, okres utrzymania 1M)	1 897	1 384	-513	-27%
najbardziej dotkliwy Stress Test	15 604	1 947	-13 657	-88%

H. RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA

W uzupełnienie do konserwatywnej polityki kredytowej, zmierzającej do ustalenia bezpiecznych poziomów limitów zaangażowania wobec poszczególnych kontrahentów, Bank BGŻ kładzie również nacisk na jakość dwustronnych uregulowań umownych, na podstawie których zawierane są transakcje.

Bank BGŻ dąży do współpracy z klientami finansowymi w oparciu o umowy ramowe ISDA rozszerzone o aneks CSA (ang. Credit Support Annex), umożliwiające saldowanie ekspozycji niewymagalnych, jak również ustalające maksymalny akceptowalny poziom ekspozycji (ang. threshold), powyżej której strona umowy, dla której wycena zawartych transakcji jest negatywna, zobowiązana jest do wniesienia dodatkowego zabezpieczenia (tzw. margin call). Wg stanu na koniec 2014 r., Bank BGŻ posiadał podpisane umowy ISDA z niemal 80% kontrahentów finansowych, w tym większość rozszerzona była o umowy CSA. Dzięki temu korzyści ze stosowania kompensacji umownej sięgają ok. 99,7%, tj. łączna ekspozycja z tytułu transakcji z pozytywną wyceną w kwocie ok. 381,6 mln zł zmniejsza się po zastosowaniu kompensacji o ok. 380,2 mln zł.

Współpraca z klientami niefinansowymi oparta jest na standardowej, opracowanej wewnętrznie umowie ramowej, określającej: prawa i obowiązki stron, w szczególności listę przesłanek wskazujących na pogorszenie się sytuacji finansowej klienta, sytuacje i sposób dodatkowego zabezpieczenia interesów Banku w przypadku przekroczenia lub wygaśnięcia limitu lub złamania przez klienta innych postanowień umowy; mechanizm kompensacji (saldowania) ekspozycji w przypadku przedterminowego rozliczenia. Korzyść z kompensacji w przypadku klientów korporacyjnych jest bardzo niska ze względu na dodatnią (z punktu widzenia banku) wycenę transakcji IRS (dotyczy wszystkich transakcji IRS klientów), nie skompensowaną przeciwstawną wyceną z innych transakcji i nie przekracza 0,9 mln zł, tj. ok. 3,9% wartości ekspozycji.

Wpływ wartości wymaganego zabezpieczenia na koniec 2014 roku, jakie musiałby zapewnić bank przy obniżeniu jego oceny wiarygodności kredytowej szacuje się na poziomie 90 mln.

Poniższe tabela przedstawia strukturę zapadalności rezydualnych ekspozycji, dodatnią i ujemną (oraz netto) wycenę pozycji (stanowiącą jednocześnie informację nt. koncentracji ryzyka rynkowego w podziale na poszczególne instrumenty oraz klientów) oraz korzyści z kompensowania wg stanu na koniec 2014 r.

Tab. Ekspozycja z tytułu instrumentów pochodnych (cz. 1) – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

typ instrumentu	nominał							razem
	do 1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-2Y	2-5Y	5Y+	
z bankami	6 871 328	5 323 577	3 402 531	7 841 740	6 751 677	1 916 276	757 090	32 864 220
FRA	1 250 000	1 750 000	1 750 000	2 700 000	500 000	0	0	7 950 000
IRS / CIRS / OIS	1 737 680	2 588 743	1 550 000	4 672 482	6 228 720	1 914 410	757 090	19 449 124
FX Swap	3 872 311	981 013	101 163	468 853	2 683	0	0	5 426 023
FX Options ¹⁾ , w tym:	4 209	0	0	0	0	0	0	4 209
- vanilla	0	0	0	0	0	0	0	0
- exotic	4 209	0	0	0	0	0	0	4 209
Swap Towarowy ²⁾	7 129	3 822	1 368	405	0	0	0	12 723
FX Forward	0	0	0	0	20 274	1 867	0	22 141
z podm. niebankowymi	161 420	268 077	368 076	105 730	110 371	407 380	8 766	1 429 820
IRS / CIRS	5 344	20 900	2 000	0	65 286	403 532	8 766	505 828
FX Forward	69 849	70 821	35 900	21 383	44 116	3 848	0	245 916
FX Forward (NDF)	74 925	130 556	115 415	83 947	969	0	0	405 811
FX Options ¹⁾ , w tym:	4 050	0	0	0	0	0	0	4 050
- vanilla	0	0	0	0	0	0	0	0
- exotic	4 050	0	0	0	0	0	0	4 050
FX Swap	0	41 978	213 392	0	0	0	0	255 370
Swap Towarowy ²⁾	7 252	3 822	1 370	400	0	0	0	12 844
razem	7 032 748	5 591 654	3 770 607	7 947 470	6 862 048	2 323 656	765 856	34 294 040

1) opcje walutowe międzybankowe obejmują dodatkowo domknięcia opcji wbudowanych w lokaty strukturyzowane

2) domknięcie transakcji klientów Swap Towarowy zgodnie z transakcjami międzybankowymi co do ilości towaru (instrumentu bazowego), nominały transakcji nie są zgodne

Tab. Ekspozycja z tytułu instrumentów pochodnych (cz. 2) – stan na 31.12.2014 w tys. zł.

typ instrumentu	NPV			wpływ kompensacji	
	NPV +	NPV -	NPV netto	NPV	%
z bankami	381 615	-433 317	-51 703	380 283	99,65%
FRA	9 405	-12 028	-2 623	9 405	100,00%
IRS / CIRS / OIS	275 650	-277 070	-1 420	275 650	100,00%
FX Swap	94 890	-143 881	-48 991	94 890	100,00%
FX Options, w tym:	163	0	163	0	0,00%
- vanilla	0	0	0	0	0,00%
- exotic	163	0	163	0	0,00%
Swap Towarowy	354	-337	16	337	95,39%
FX Forward	1 153	0	1 153	0	0,00%
z podm. niebankowymi	24 028	-6 584	22 922	943	3,93%
IRS / CIRS	16 726	0	16 726	0	0,00%
FX Forward	1 397	-3 804	1 112	285	20,41%
FX Forward (NDF)	5 544	-415	5 129	415	7,48%
FX Options, w tym:	0	-163	-163	0	0,00%
- vanilla	0	0	0	0	0,00%
- exotic	0	-163	-163	0	0,00%
FX Swap	0	-1 960	0	0	0,00%
Swap Towarowy	360	-243	117	243	67,55%
razem	405 642	-439 902	-28 781	381 226	93,98%

Na należności pozabilansowe, w szczególności instrumenty pochodne, nie są tworzone rezerwy, chyba że transakcja zostanie przedterminowo zamknięta i nierozliczona – wtedy otrzymuje status należności wymagalnej i obejmuje się ją standardową procedurą. W celu odzwierciedlenia ryzyka zaistnienia takiej sytuacji w rachunku zysków i strat oraz bilansie w trakcie trwania transakcji, Banku BGŻ począwszy od grudnia 2008 r. dokonuje w okresach miesięcznych korekty wyceny do wartości godziwej o komponent ryzyka kontrahenta. Stosowany model opiera się na skalowaniu wartości godziwej obliczonej zgodnie ze zwykłymi zasadami, traktowanej w tym przypadku jako ekspozycja generująca stratę (ang. *exposure at default*), czynnikiem wynikającym z prawdopodobieństwa wystąpienia niewypłacalności (PD, ang. *probability of default*), powiązanego z wewnętrznym ratingiem kredytowym klienta oraz spodziewanym poziomem straty po uwzględnieniu zabezpieczeń (LGD, ang. *loss given default*) – to podejście stosuje się dla większości klientów, przy czym możliwe jest również uwzględnienie wiedzy eksperckiej dotyczącej kondycji finansowej i jakości zabezpieczeń klienta poprzez zastosowanie indywidualnych parametrów PD i LGD. Powyższa korekta uwzględnia również złożone przez klientów zgodnie z wymogami zawartych umów ramowych depozyty i kaucje zabezpieczające oraz efekt zastosowania kompensowania ekspozycji pozabilansowych.

Wg stanu na 31 grudnia 2014 r., korekta wartości godziwej o ryzyko kontrahenta wyniosła ok. 1 525 tys. zł.

I. RYZYKO OPERACYJNE

W tabeli zaprezentowane zostały straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego zgłoszonych w roku 2014, w podziale na rodzaje zdarzeń oraz kategorie zdarzeń w ramach rodzajów. Kwota straty brutto oznacza sumę strat powstałych na skutek zdarzeń z ryzyka operacyjnego zarejestrowanych w wewnętrznej bazie danych Banku, poniesionych i nieponiesionych (w opinii Banku możliwych do poniesienia), bez uwzględnienia pomniejszeń o wartości odzyskane z tytułu ubezpieczenia. Dane uwzględniają straty ryzyka operacyjnego powiązane z ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem finansowym.

Tab. Straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego zgłoszonych w 2014 r. (w tys. zł.)

rodzaj zdarzenia / kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	tys. zł.
1.Oszustwa wewnętrzne	185
Kradzież i oszustwo	185
2.Oszustwa zewnętrzne	24 439
Kradzież i oszustwo	22 891
Bezpieczeństwo systemów	1 548
3.Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	257
Stosunki pracownicze	257
4.Klienci, produkty i praktyki operacyjne	3 476
Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	29
Wady produktów	3 441
Klasyfikacja klienta i ekspozycje	6
5.Szkody związane z aktywami rzeczowymi	160
Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	160
6.Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1 957
Systemy	1 957

7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	3 647
Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	3 160
Napływ i dokumentacja klientów	337
Kontrahenci niebędący klientami banku	150
razem	34 121

W celu ograniczenia ryzyka, Bank wzmacnia procesy i mechanizmy służące ograniczaniu poziomu ryzyka, w tym m.in. związane z przeciwdziałaniem nadużyciom na szkodę Banku, w szczególności o obszarze kredytowania, w którym odnotowane zostały najwyższe straty ryzyka operacyjnego oraz kontrolą prawidłowości realizacji procesów, w których odnotowywane są nieprawidłowości, w szczególności poprzez rozwój funkcjonalności systemów IT. Ponadto Bank regularnie weryfikuje i ocenia środowisko kontroli wewnętrznej i określa działania zwiększające efektywność mechanizmów kontrolnych.

J. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

Ekspozycje kapitałowe niezaliczone do portfela handlowego obejmują kapitałowe papiery wartościowe nabyte przez Bank w celach strategicznych bądź infrastrukturalnych. Wycena ekspozycji odbywa się poprzez szacowanie ich wartości godziwej ustalonej na podstawie informacji dających podstawę do określenia prawdopodobnej wartości, możliwej do uzyskania w przypadku zbycia danego papieru lub na podstawie aktywów netto. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa takie wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość bilansowa ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych wynosiła 5,1 mln zł, z czego 3,4 mln zł stanowiły ekspozycje notowane na rynkach regulowanych.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. niezrealizowane zyski z tytułu przeszacowania wyniosły 0,2 mln zł. Zyski ze sprzedaży w 2014 wyniosły 0,6 mln zł.

K. POLITYKA WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE

Proces ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń

W Banku funkcjonuje Polityka Wynagradzania Członków Zarządu Banku i Polityka Wynagradzania Pracowników Banku, w tym pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych, mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Polityki opracowane zostały zgodnie z zaleceniami Uchwały KNF nr 258/2011 przy wsparciu konsultanta zewnętrznego – firmy PwC Polska Sp. z o.o. i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w dniu 21 czerwca 2012 r.

W ww. Politykach wprowadzane były w 2014 roku zmiany, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w dniach 1 kwietnia 2014 r. oraz 28 listopada 2014 r. Aktualizacja Polityk . związana była z implementacją wytycznych

Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRD IV) oraz uspojnieniem z polityką wynagradzania Grupy BNP Paribas.

Uczestnicy i przebieg procesu decyzyjnego w zakresie ustalania i aktualizacji Polityki Wynagradzania:

uczestnicy procesu ustalania i aktualizowania polityki wynagradzania	rola w procesie
Departament Zarządzania Wynikami Pracy i Nagradzania, przy wsparciu konsultanta zewnętrznego	opracowanie polityki, zarekomendowanie do akceptacji Zarządu Banku
Departament Zarządzania Wynikami Pracy i Nagradzania	opracowanie zmian do polityki, zarekomendowanie do akceptacji Zarządu Banku
Departament Prawny	wsparcie prawne, zgodność z przepisami prawa pracy
Zarząd Banku	nadzór nad opracowaniem i akceptacja polityki oraz zmian do polityki
Komisja ds. Zasobów Ludzkich i Wynagradzania	wydanie opinii dla Rady Nadzorczej – wsparcie Rady Nadzorczej w procesie zatwierdzenia polityki oraz zmian do polityki
Rada Nadzorcza	zatwierdzenie polityki oraz zmian do polityki

W Banku ustanowiona jest Komisja ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń, która wspiera Radę Nadzorczą w pełnieniu obowiązków nadzorczych w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi, poprzez monitorowanie i nadzór nad kluczowymi procesami, w szczególności: planami sukcesji, rozwojem zawodowym pracowników, politykami wynagradzania. Komisja opracowuje dla Rady Nadzorczej opinie i rekomendacje dotyczące m.in. warunków zatrudnienia członków Zarządu Banku, w tym wysokości ustalonego i przyznanego wynagrodzenia zmiennego.

W skład Komisji ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń wchodzi co najmniej dwóch członków powoływanych spośród członków Rady Nadzorczej. Dodatkowo, w pracach Komisji związanych z opiniowaniem polityki wynagradzania, oceną jej wdrożenia i stosowania w Banku uczestniczy Przewodniczący Komisji ds. Audytu. Pracami Komisji kieruje przewodniczący Rady Nadzorczej.

W 2014 roku odbyło się 6 posiedzeń Zarządu Banku oraz 4 posiedzenia Komisji ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń oraz Rady Nadzorczej, poświęconych tematom związanym z polityką wynagradzania i kształtowaniem wynagrodzeń zmiennych dla stanowisk kierowniczych.

Kształtowanie wynagrodzeń

BGŻ realizuje racjonalną, zrównoważoną i podlegającą kontroli politykę wynagradzania, zapewniając jej zgodność ze strategią, akceptowanym poziomem ryzyka oraz standardami i kluczowymi wartościami Banku. Polityka wynagradzania odzwierciedla zorientowanie Banku na klienta, a jednocześnie uwzględnia długoterminowe dobro Banku i społecznie akceptowane praktyki w obszarze wynagradzania. Jest zgodna z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

Polityka wynagradzania dotyczy wszystkich pracowników. W szczególności określa ona warunki i zasady ustalania, przyznawania oraz wypłaty wynagrodzeń zmiennych, zależnych od wyników, pracownikom

zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku w rozumieniu Uchwały KNF nr 258/2011.

Główne zasady kształtowania wynagrodzeń, w tym wynagrodzeń zależnych od wyników:

- 1) Stosunek między wynagrodzeniem stałym a wynagrodzeniem zmiennym jest wystarczająco zrównoważony, co pozwala na kształtowanie w pełni elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym możliwości zmniejszenia lub w uzasadnionych przypadkach nieprzyznania w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia.
- 2) Wynagrodzenie zmienne, zależne od wyników, nie jest przyznawane i wypłacane w przypadku gdy poziom realizacji wyniku finansowego Banku jest niższy niż 85% wyniku finansowego zakładanego w planie finansowym.
- 3) Wynagrodzenie zmienne ustalane jest w sposób gwarantujący, iż we właściwy sposób odzwierciedla ono wyniki w zakresie zrównoważonego rozwoju, uwzględniając przy tym ryzyko Banku i nie stanowi nagrody za wyniki osiągnięte na niewystarczającym poziomie.

Ustalając wynagrodzenie zmienne uwzględnia się:

- a. unikanie sytuacji, w której wynagrodzenie zmienne ogranicza możliwości wzmocnienia kapitału regulacyjnego, współczynnika wypłacalności oraz kapitałów własnych BGŻ;
- b. pomiar ryzyka i konieczne środki ograniczające ryzyko celem osiągnięcia pożądanego profilu ryzyka BGŻ;
- c. odniesienie krótkoterminowych wyników finansowych do celów długoterminowych.

Ocena ryzyka dotyczy zarówno ilościowych korekt o ryzyko (np. na podstawie kapitału ekonomicznego i RAROC) oraz jakościowych korekt o ryzyko (np. na podstawie dostępnych informacji dotyczących zarządzania ryzykiem i zgodnością).

- 4) W celu zapewnienia zgodności wynagrodzenia zmiennego z profilem ryzyka BGŻ, minimalnym wymogiem jest, aby po naliczeniu i wypłacie wynagrodzenia zmiennego (w tym wynagrodzenia odroczonego) fundusze podstawowe Banku były równe lub wyższe od progu ustalonego w obowiązujących regulacjach (Bazylea, wytyczne i uchwały KNF). Jeżeli ten minimalny wymóg nie jest spełniony, wynagrodzenie zmienne (w tym wynagrodzenie odroczone) nie jest należne w zakresie, w jakim by go naruszało.

Kryteria oceny wyników stanowiących podstawę uprawnień do zmiennych składników wynagrodzenia

- 1) Wysokość wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku ustalana jest na podstawie wyników indywidualnych pracownika, jednostki organizacyjnej, w której jest zatrudniony oraz wyników całego Banku, z uwzględnieniem wpływu ryzyka na te wyniki. Wagi przypisane powyższym wynikom ustalane są z wyprzedzeniem i odpowiednio odzwierciedlają zakres odpowiedzialności danego pracownika. Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane w oparciu o kryteria zarówno finansowe jak i niefinansowe. Kryteria dotyczące wyników na poziomie Banku uwzględniają koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
- 2) Wysokość wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku odpowiedzialnych za funkcje

kontrolne ustalana jest na podstawie wyników indywidualnych pracownika, związanych z zajmowanym stanowiskiem. Kryteria finansowe dla tych pracowników nie są związane z wynikami finansowymi kontrolowanych przez nich obszarów działalności Banku.

- 3) Wynagrodzenie zmienne nie jest przyznawane i wypłacane jeżeli nie został osiągnięty przez pracownika określony minimalny poziom realizacji celów indywidualnych.
- 4) Ocena wyników pracy realizowana jest w cyklu trzyletnim, co zagwarantować ma rozłożoną w czasie wypłatę wynagrodzenia powiązanego z wynikami pracy i uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Banku oraz ryzyk związanych z prowadzoną przez Bank działalnością.

Główne parametry oraz zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, w tym sposób powiązania wysokości wynagrodzenia z wynikami

- 1) Maksymalna wysokość wynagrodzenia zmiennego, bazowa kwota wynagrodzenia zmiennego, jak i kwota wynagrodzenia zmiennego przyznana pracownikom zaliczonym do grupy Risk Takers ustalane są przez Zarząd Banku. W stosunku do członków Zarządu Banku decyzje w ww. kwestiach podejmuje Rada Nadzorcza
- 2) Stosunek między wynagrodzeniem stałym a wynagrodzeniem zmiennym jest wystarczająco zrównoważony, co pozwala na kształtowanie w pełni elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym możliwości zmniejszenia lub w uzasadnionych przypadkach nieprzyznania w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia (zastosowanie rozwiązania „malus”).
- 3) W procesie ustalania wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, odpowiedzialnych za funkcje kontrolne, preferowane jest wynagrodzenie stałe. Wynagrodzenie zmienne dla ww. stanowisk przyznawane jest głównie na podstawie oceny realizacji celów związanych z zajmowanym stanowiskiem. Finansowe kryteria oceny nie są oparte na wynikach obszaru kontrolowanego przez pracownika w funkcji kontrolnej;
- 4) Wysokość wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom zaliczonym do grupy Risk Takers ustalana jest na podstawie wyników indywidualnych pracownika, jednostki organizacyjnej, w której jest zatrudniony oraz wyników całego Banku, z uwzględnieniem wpływu ryzyka na te wyniki.
- 5) Część wynagrodzenia zmiennego jest wypłacana po zakończeniu okresu oceny, którego dotyczy, natomiast płatność pozostałej części jest odroczonej. Co najmniej 50% części odroczonej i części nieodroczonej wynagrodzenia zmiennego składa się z instrumentu finansowego, jakim są akcje fantomowe.
- 6) Wynagrodzenie całkowite uwzględnia długoterminową strategię biznesową Banku, ciągłość jego działalności oraz interesy wszystkich podmiotów zainteresowanych. Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane w sposób umiarkowany, a sposób jego konstrukcji ma motywować do zachowań zgodnych z zaakceptowanymi celami BGŻ i profilem ryzyka Banku.
- 7) Maksymalna wysokość wynagrodzenia zmiennego, w tym premii dla pracownika zaliczonego do grupy Risk Takers wynosi do 100% wynagrodzenia stałego.

Zbiorne informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzenia z podziałem na linie biznesowe stosowane w zarządzaniu bankiem

Poniższa tabela prezentuje informacje o wysokości wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku z podziałem na linie biznesowe stosowane w zarządzaniu Bankiem.

linie biznesowe	Wynagrodzenie całkowite
Bankowość Detaliczna i Mikro	2 503 029
Bankowość Korporacyjna i MSP	6 447 739
Ryzyko i Wsparcie	27 128 955

Zbiorne informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w banku zgodnie z Uchwałą KNF

Poniższa tabela prezentuje zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Informacje dotyczące wynagrodzeń	Stanowiska kierownicze w Banku:		
	określone w § 1 pkt. 6) lit. a Uchwały KNF	określone w § 1 pkt. 6) lit. b Uchwały KNF	Członkowie Zarządu Banku
Liczba osób	22	9	9
Wynagrodzenie stałe	12 424 274	2 169 098	13 351 052
Wynagrodzenie zmienne za 2014 r. (nieodroczone i odroczone)	2 318 665	607 527	4 430 926
Wynagrodzenia zmienne nieodroczone:	1 399 800	381 016	2 067 541
gotówka - wypłacona	710 654	211 134	1 033 771
akcje fantomowe - przyznane	689 146	169 882	1 033 771
Wynagrodzenie zmienne odroczone - przyznane (za 2012r i 2013r):	502 535	8 425	128 656
gotówka	255 092	4 001	52 650
akcje fantomowe	247 443	4 424	76 006
Wynagrodzenie zmienne odroczone - nie przyznane (za 2012r, 2013r. i 2014r):	1 700 429	243 633	6 453 703
gotówka	830 093	121 256	2 987 256
akcje fantomowe	870 336	122 377	3 466 447
Płatności związane z podjęciem i z zakończeniem zatrudnienia*:	1 923 557	0	0
wartość	1 923 557	0	0
liczba osób	4	0	0

*najwyższa płatność na jednego pracownika - 1 074 057zł

Bank raz w roku, do 31 stycznia, przekazuje do Komisji Nadzoru Finansowego dane na temat liczby osób w nim zatrudnionych, których łączne wynagrodzenie w poprzednim roku przekroczyło równowartość 1 mln EUR, wraz z informacjami dotyczącymi stanowisk zajmowanych przez te osoby oraz wartości głównych elementów wynagrodzenia, przyznanych premii i nagród długookresowych oraz odprowadzonych składek emerytalnych. W 2014 roku żadna z zatrudnionych w Banku osób nie osiągnęła takiego wynagrodzenia.

L. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Bank wdrożył w 2014 roku „Politykę oceny adekwatności członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje”.

Ww. Polityka opracowana została na podstawie wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA). Reguluje ona przebieg i zakres procesu oceny adekwatności oraz kryteria oceny, dotyczące reputacji, doświadczenia i kompetencji oraz braku konfliktu interesów.

Oceną adekwatności objęci są członkowie Zarządu Banku oraz osoby pełniące najważniejsze funkcje. Ocena adekwatności jest także jednym z istotnych elementów procesu rekrutacji i nominacji kandydatów do pełnienia funkcji Członków Zarządu i najważniejszych funkcji w Banku.

Ocena adekwatności przyczynia się do skutecznego zarządzania Bankiem poprzez potwierdzenie posiadania odpowiednich kompetencji przez osoby pełniące funkcje Członków Zarządu oraz osoby pełniące najważniejsze funkcje w Banku. Ocena obejmuje także komplementarność kompetencji Zarządu Banku jako całości.